

BS/121/2010

**PREFERENCJE PARTYJNE
WE WRZEŚNIU**

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
4 lutego 2010 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Od czasu wyborów prezydenckich zainteresowanie Polaków uczestnictwem w życiu politycznym powoli, ale systematycznie słabnie. We wrześniu¹ udział w ewentualnych wyborach do Sejmu i Senatu zapowiedziało 63% ankietowanych, o 2 punkty procentowe mniej niż w sierpniu i o 5 punktów mniej niż w lipcu. W stosunku do okresu przedwyborczego odsetek respondentów deklarujących udział w hipotetycznych wyborach parlamentarnych zmalał o 8 punktów. Obecne deklaracje uczestnictwa w tych wyborach kształtują się tak samo jak w kwietniu.

Tabela 1

Deklaracje uczestnictwa w potencjalnych wyborach parlamentarnych	Wskazania respondentów według terminów badań									
	XII 2009	I 2010	II 2010	III 2010	IV 2010	V 2010	VI 2010	VII 2010	VIII 2010	IX 2010
	w procentach									
Na pewno wziął(ęła)bym w nich udział	48	53	53	56	63	68	71	68	65	63
Nie wiem, czy wziął(ęła)bym w nich udział	19	18	16	17	16	13	14	12	14	16
Na pewno nie wziął(ęła)bym w nich udziału	33	28	32	27	21	20	15	20	22	21

W ciągu ostatniego miesiąca umocniła się pozycja lidera naszego rankingu, a zarazem głównej partii rządzącej – PO. We wrześniu chęć głosowania na ugrupowanie Donalda Tuska wyraziło 43% zdeklarowanych uczestników wyborów, o 2 punkty procentowe więcej niż w sierpniu. Notowania PO tym bardziej się poprawiły, że w ostatnim okresie wyraźnie stracił jej główny konkurent – PiS. Gdyby wybory do Sejmu i Senatu odbywały się już teraz, na ugrupowanie Jarosława Kaczyńskiego oddałoby głos 23% potencjalnych wyborców,

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (244) przeprowadzono w dniach 2 – 8 września 2010 roku na liczącej 1041 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

o 6 punktów procentowych mniej niż miesiąc temu. Na spadku poparcia dla PiS zyskało także SLD mające w tym miesiącu 13% zwolenników, o 4 punkty procentowe więcej niż w sierpniu. Obecny wynik SLD jest najlepszy od czasu wyborów parlamentarnych w 2007 roku. Nie zmieniają się natomiast notowania drugiego z współzadających koalicjantów – PSL, który może liczyć na 3% potencjalnych wyborców, czyli mniej niż wynosi wymagany próg wyborczy.

Spośród pozostałych ugrupowań minimalne poparcie uzyskały we wrześniu: KPEiR, LPR, Partia Kobiet oraz UPR (po 1 %).

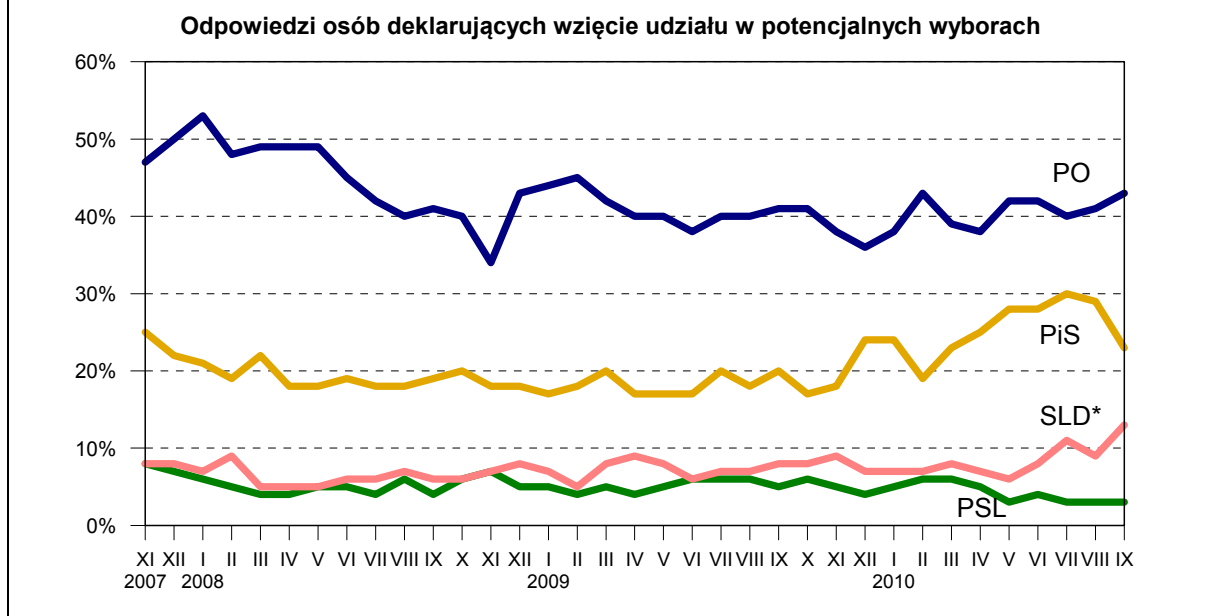
Tabela 2

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to na kandydatów której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?	Odpowiedzi osób deklarujących wzięcie udziału w potencjalnych wyborach*									
	XII 2009	I 2010	II 2010	III 2010	IV 2010	V 2010	VI 2010	VII 2010	VIII 2010	IX 2010
	w procentach									
Platforma Obywatelska RP	36	38	43	39	38	42	42	40	41	43
Prawo i Sprawiedliwość	24	24	19	23	25	28	28	30	29	23
Sojusz Lewicy Demokratycznej	7	7	7	8	7	6	8	11	9	13
Polskie Stronnictwo Ludowe	4	5	6	6	5	3	4	3	3	3
Krajowa Partia Emerytów i Rencistów	1	0	0	1	1	0	0	0	1	1
Liga Polskich Rodzin	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1
Partia Kobiet	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Unia Polityki Realnej	1	0	1	0	1	1	1	0	1	1
Partia Demokratyczna – demokraci.pl	0	1	0	0	0	1	0	1	0	0
Polska Partia Pracy	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Prawica Rzeczypospolitej	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0
Samobrona RP	1	0	1	1	1	1	1	0	0	0
Socjaldemokracja Polska	0	1	0	1	0	1	1	0	0	0
Stronnictwo Demokratyczne	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0
Unia Pracy	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Inne	1	1	1	0	1	0	0	1	0	1
Trudno powiedzieć	23	19	19	18	17	15	14	11	14	12
N=	489	551	527	553	649	667	687	599	626	654

* Podstawą procentowania są wszyscy ci, którzy deklarują, że na pewno wezmą udział w wyborach

Mniej więcej co ósmy zadeklarowany uczestnik wyborów (12%) nie wie, którą partię poparłby w głosowaniu.

RYS. 1. GDYBY W NAJBLIŻSZĄ NIEDZIELĘ ODBYWAŁY SIĘ WYBORY DO SEJMU I SENATU, TO NA KANDYDATÓW KTÓREJ PARTII LUB UGRUPOWANIA GŁOSOWAŁ(A)BY PAN(I) W TYCH WYBORACH?

* XI 2007 – III 2008 deklaracje poparcia dla koalicji Lewica i Demokraci (SLD+SdPI+UP+PD)

Powyborcza zmiana wizerunku szefa PiS Jarosława Kaczyńskiego oraz powrót do dawnej retoryki i obyczajów politycznych nie przynoszą jego partii popularności. Po okresie szczególnego wzrostu społecznych emocji związanych z kampanią wyborczą, a następnie sporem o krzyż przed Pałacem Prezydenckim, poparcie dla PiS wyraźnie spadło. Odsetek zwolenników tego ugrupowania powrócił do poziomu notowanego przed katastrofą prezydenckiego samolotu pod Smoleńskiem. Na spadku poparcia dla PiS nieznacznie zyskał jego główny konkurent – PO – przyciągający część wyborców zaniepokojonych powrotem konfrontacyjnych tonów w wypowiedziach polityków PiS. Jednak jeszcze wyraźniej na zaostreniu atmosfery politycznej zyskuje SLD, osiągające po raz kolejny najwyższe od kilku lat notowania. Być może właśnie konsolidacja lewicy, dokonująca się – jak na razie – wokół najbardziej liczącej się partii z tej strony sceny politycznej, będzie głównym skutkiem sporu o krzyż czy też – w szerszej interpretacji – o miejsce religii i Kościoła w życiu publicznym.

Opracował
Krzysztof PANKOWSKI